

1-DARS

Медиа сабак

**MAVZU:
AXBOROT VA MEDIA**

USHBU DARS QUIYIDAGI SAVOLLARNI KO'RIB CHIQADI:

- Axborot nima?
- Ularning vazifalari nimada?
- Ular jamiyatda qanday rol o'ynaydi?

AXBOROT NIMA?

Axborot lotincha informatio soʻzidan olingan boʻlib, tushuntirish, biror narsani bayon qilish yoki biror narsa yoki hodisa haqidagi maʼlumot maʼnosini anglatadi.

Axborotga shaklidan qatʼi nazar odamlar, narsalar, faktlar, voqealar va jarayonlar toʻgʻrisidagi barcha maʼlumotlar kiradi

TAQDIM ETISH USULI BO'YICHA AXBOROT TURLARI

MATNLI AXBOROT

TOVUSHLI AXBOROT

VIDEOLAVHALI
AXBOROT

GRAFIKLI AXBOROT

RAQAMLI
AXBOROT

OMMAVIY AXBOROT VOSITALARI (OMMAVIY AXBOROT VOSITALARI) - BU TEXNIK VOSITALARDAN FOYDALANGAN HOLDA, JAMIYATGA YOKI UNING ALOHIDA GURUHLARIGA AXBOROTNI OCHIQ OMMAVIY RAVISHDA YETKAZISH UCHUN YARATILGAN MUASSASALAR. OMMAVIY AXBOROT VOSITALARI MA'LUMOTLARNI YIG'ADI, ISHLOV BERADI (TAHLIL QILADI), SO'NGRA O'Z AUDITORIYASIGA UZATADI

MATBUOT

ELEKTRON

RADIO

YANGI MEDIA

bu raqamli qurilmalarda doimiy mavjud bo'ladigan va foydalanuvchilarning kontent yaratish va tarqatishda faol ishtirok etishiga imkon beruvchi OAVning yangi shakli.

OAV HAQIDAGI QONUN

OMMAVIY AXBOROT VOSITALARIGA DAVLAT ORGANLARI, YANGILIK AGENTLIKLARI, SIYOSIY, JAMOAT VA BOSHQA TASHKILOTLAR, XUSUSIY SHAXSLAR TOMONIDAN CHIQRILGAN, DOIMIY NOMGA EGA BO'LGAN GAZETALAR, JURNALLAR, ULARNING ILOVALARI, ALMANAXLAR, KITOBLAR, AXBOROT BYULLETENLARI, OMMAVIY TARQATISH UCHUN MO'LJALLANGAN BIR MARTALIK NASHRLAR, SHUNINGDEK TELEVIDENIE VA RADIOESHITTIRISHLAR, KINO VA VIDEO STUDIYALAR, AUDIOVIZUAL YOZUVLAR VA DASTURLAR KIRADI.

QIRG'IZISTON RESPUBLIKASINING 1992 YIL 2 IYULDAGI 938-XII-SONLI "OMMAVIY AXBOROT VOSITALARI TO'G'RISIDA" GI QONUNI

OAVNING VAZIFA VA FUNKTSIYALARI

INFORMATSION
FUNKTSIYA

IJTIMOIVLASHTIRISH

TANQID
VA NAZORAT

JAMOATCHILIK
FIKRINI
SHAKLLANTIRISH

MOBILIZATSION
FUNKTSIYA

DEMOKRATIYA DARAJASI, SO'Z ERKINLIGI DARAJASI

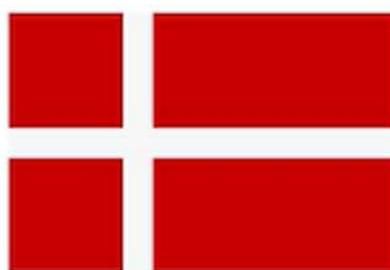
1. NORVEGIYA

2. SHVETSIYA

3. ISLANDIYA

4. DANIYA

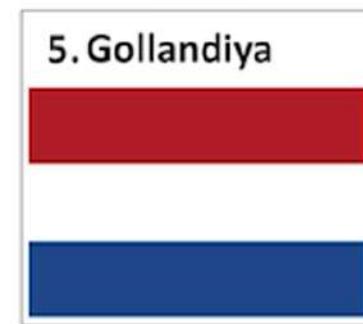

5. YANGI ZELANDIYA

MATBUOT ERKINLIGI VA JAMIYATNING DEMOKRATLASHTIRISH DARAJASI

**CHEGARA BILMAS
MUXBIRLAR**

ERKIN MATBUOT UCHUN

MATBUOT ERKINLIGI VA JAMIYATNING DEMOKRATLASHTIRISH DARAJASI

Demokratiya indeksi		So'z erkinligi indeksi
3 - O'RIN	Islandiya	10 - O'RIN
5 - O'RIN	Yangi Zelandiya	13 - O'RIN
9 - O'RIN	Finlyandiya	3 - O'RIN
10 - O'RIN	Gollandiya	5 - O'RIN

MATBUOT ERKINLIGI VA JAMIYATNING DEMOKRATLASHTIRISH DARAJASI

Xitoy 142 -O'RIN	Eritreya 153 -O'RIN	Gvineya Bisau 77 -O'RIN	Chad 121 -O'RIN
Turkmaniston 161 -O'RIN	Saudiya Arabistoni 163 -O'RIN	Saudiya Arabistoni 168 -O'RIN	Xitoy 176 -O'RIN
Suriya 164 -O'RIN	Chad 165 -O'RIN	Suriya 177 -O'RIN	Turkmaniston 178 -O'RIN
Gvineya Bisau 166 -O'RIN	Shimoliy Koreya 167 -O'RIN	Eritreya 179 -O'RIN	Shimoliy Koreya 180 -O'RIN

MATBUOT ERKINLIGI VA JAMIYATNING DEMOKRATLASHTIRISH DARAJASI

GLOBAL DEMOKRATIYA INDEKSI

	Qirg'iziston 106 -O'RIN
	Rossiya 122 -O'RIN
	Qozog'iston 143 -O'RIN
	Tojikiston 151 -O'RIN
	O'zbekiston 161 -O'RIN
	Turkmaniston 161 -O'RIN

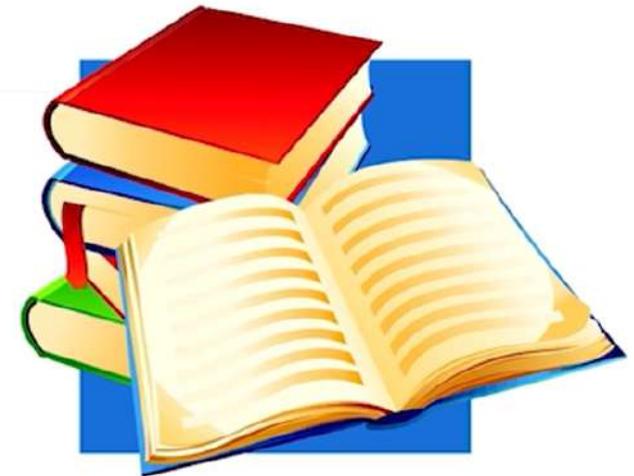
UMUMJAHON SO'Z ERKINLIGI INDEKSI

	Qirg'iziston 89 -O'RIN
	Rossiya 148 -O'RIN
	Tojikiston 149 -O'RIN
	Qozog'iston 157 -O'RIN
	Turkmaniston 168 -O'RIN
	O'zbekiston 169 -O'RIN

TUHMAT UCHUN JINOIY JAVOBGARLIKNI BEKOR QILISH

TUHMAT UCHUN JINOIY JAVOBGARLIKNI BEKOR QILISH

- 2010 YILGACHA QIRG'IZISTON RESPUBLIKASI JINOYAT KODEKSIDA 127 "TUHMAT" VA 128 «HAQORAT» MODDALARI BOR EDI.
- 2010 YILDA QIRG'IZISTON RESPUBLIKASI KONSTITUTSIYASIGA TUHMAT UCHUN JINOIY JAVOBGARLIKGA TORTISHNI BEKOR QILISH TO'G'RISIDA O'ZGARTISH KIRITILDI

2010 YILDA, AXBOROT TARQATISH TUFAYLI JINOIY JAVOBGARLIKKA TORTISHNI TAQIQLOVCHI MODDA ISHLAB CHIQLDI. AMMO BU JURNALISTLARNI O'Z NASHRLARI UCHUN JAVOBGARLIKDAN OZOD QILMAYDI. BIROQ, BUNDAY ISHLAR FUQAROLIK QONUNLARIGA MUVOFIQ KO'RIB CHIQLADI.

QIRG'IZISTON RESPUBLIKASINING QONUNLARI

1) HECH KIM INSONNING SHA'NI VA QADR-QIMMATINI KAMSITADIGAN MA'LUMOT TARQATGANLIK UCHUN JINOIY JAVOBGARLIKKA TORTILISHI MUMKIN EMAS (QIRG'IZISTON RESPUBLIKASI KONSTITUTSIYASINING 33-MODDASI).

2) JURNALIST JAVOBGAR: XABARLARINING TO'G'RI VA ISHONCHLI EKANLIGINI TEKSHIRISHGA. ("OAV TO'G'RISIDA" GI QIRG'IZISTON RESPUBLIKASI QONUNINING 20-MODDASI)

3) AXBOROT OLISH ERKINLIGINING KAFOLATLARI VA TAMOYILLARI HAR KIMGA DAVLAT ORGANLARI VA MAHALLIY HOKIMIYATI ORGANLARI EGA BO'LGAN MA'LUMOTLARDAN FOYDALANISH HUQUQI KAFOLATLANGAN ... DAVLAT HAR KIMNING MA'LUMOT QIDIRISH, OLISH, TEKSHIRISH, ISHLAB CHIQUISH, UZATISH VA TARQATISH HUQUQINI HIMOYA QILADI. ("DAVLAT ORGANLARI VA MAHALLIY HOKIMIYATI ORGANLARI TOMONIDAN SAQLANADIGAN MA'LUMOTLARGA KIRISH TO'G'RISIDA" QIRG'IZISTON QONUNINING 3-MODDASI)

Xulosa

Axborot - bu atrofimizdagi dunyo haqidagi barcha ma'lumotlar.

OAV nafaqat xabardor qilish, balki ijtimoiylashtirish, mobilizatsiya, jamoatchilik fikrini shakllantirish kabi muhim vazifalarni ham bajaradi.

So'z erkinligi demokratiya darajasi bilan uzviy bog'liq.

"So'z uchun" jinoiy javobgarlikka tortish mumkin emas.

Har birimiz axborot (davlat sirlari bundan mustasno) olish huquqiga egamiz.